

„TUDOD, VAN EZ A FINN–MAGYAR KAPCSOLAT...”

Interjú Maria Sarheamaa finn lektorral (Egyetemi Élet, 2017. december)

December 6-án ünnepelte Finnország függetlenségének 100. évfordulóját. Ebből az alkalmából a Finnugor Nyelvtudományi Tanszék számos programot szervezett annak érdekében, hogy közelebb hozza a finn kultúrát hozzánk. Maria Sarheamaa finn lektorral beszélgettünk erről a jeles eseményről.

Milyen történelmi körülmények között vált függetlenné Finnország?

Finnország 1809-ig Svédország része volt, majd Oroszországhoz tartozott nagyhercegségként. Korábban a svéd volt a hivatalos nyelv, az 19. század közepére azonban már egyre erősebbé vált az országban a nemzeti öntudat. Akkor gyűjtötték és tették közzé a Kalevalát, és elkezdtek egyre többet írni finnül. Ezek mellett az élet számos területén erősödött a finn kultúra. Végül pontosan száz évvel ezelőtt sikerült függetlenné válnunk.

Hogyan ünneplik ezt a napot Finnországban?

Az évforduló napján a köztársasági elnök – jelenleg Sauli Niinistö – tart egy nagy fogadást az elnöki palotában, így lesz ez ebben az évben is. A finnek nagyon szeretik nézni a fogadást a televízióban. Ezen mindig nagyon csodálkoznak a külföldiek, hogy a finnek több órán át képesek ezt nézni. Az egyik legfontosabb téma az ünnepségről, hogy ki milyen ruhát viselt, kinek volt különlegesebb megjelenése, az azonban még jelentősebb, hogy ki kapott meghívást erre a rendezvényre. Általában politikusok, sportolók, művészek vannak jelen. Az évforduló napján a finnek kitesznek két kék-fehér gyertyát az ablakukba. Az évnek ebben a szakaszában már elég sötét van az országban, és ilyenkor mindenhol lehet látni az ablakokban a fényt adó gyertyákat.

A Debreceni Egyetemen a tanszék hogyan ünnepelte ezt az évfordulót?

November 9–10-én konferenciát tartottunk *Kölcsönhatások – Magyarok Finnországban, finnek Magyarországon* címmel. Plenáris előadásokon, kerekasztal-beszélgetéseken, szekcióelőadásokon vehettek részt az érdeklődők. Előadott többek között Petri-Tuomi Nikola, Finnország magyarországi nagykövete, Krausz György, Magyarország nyugalmazott finn nagykövete, illetve Richly Gábor, a helsinki Magyar Kulturális és Tudományos Központ igazgatója is. A hallgatónak tartottunk egy nyílt napot, a volt hallgatónak pedig nosztalgiaestet. Volt egy könyvkiállításunk is – 100 könyv Finnországból címmel. A harmadik emeleti kerengőben pedig három kiállításunk volt.

A kiállítások milyen koncepció szerint épültek fel, miket mutattak be?

A Pro Finlandia – Finnország 100 éve című kiállítás az ország függetlenedését mesélte el magyar nyelven. A másik kiállítás a helsinki olimpia dicsőséges napjait mutatta be magyar sporttörténelmi szempontból, ugyanis az 1952-es nyári olimpia volt a magyarok számára a valah volt legsikeresebb rendezvény 16 aranyéremmel. Újságcikkeket, fotókat lehetett ott látni. A harmadik kiállítás a finn dizájnról szólt, ezek közül talán a Nokia telefon lehetett a legismerősebb. Azonban Magyarországon és összességében külföldön is kevesen tudják, hogy a Nokia eredetileg nem mobiltelefonokat gyártott, hanem gumicsizmákat, amelyek még ma is kaphatók. Ezeken kívül italosüvegeket, Muumin figurás Arabia-bögréket, porcelánokat is láthattak az érdeklődők. Ezek a tárgyak is ismerősek lehettek, de valószínűleg kevesen gondolták róluk, hogy Finnországból származnak.

A konferencia címe alapján – Kölcsönhatások – milyen példákat lehet hozni a magyar és a finn kultúra kapcsolatáról, egymásra hatásáról?

Petri-Tuomi Nikola nagykövet nagyon jó példákat hozott az előadásában. Természetesen megemlítette a nyelvi kapcsolatot, amely a legismertebb „találkozási pont”. Emellett elmesélte, hogy volt Pécsen egy finn cég, az Elcoteq, amelynek több ezren dolgoztak, és gazdaságilag is jelentős szerepe volt az országban. A nagykövet egyszer megkérdezte Antti Piippótól, a cég igazgatójától, hogy miért éppen Magyarországot választotta, hiszen más közép-európai országba is mehetek volna, ahol lehet, hogy ugyanolyanok, sőt még kedvezőbbek lettek volna a feltételek. Az igazgató azt mondta, hogy „hát, tudod, van ez a finn–magyar kapcsolat, és jó Magyarországon finnként élni.” Az üzleti életben is sokat jelent egymásnak a két ország kapcsolata. Richly Gábor egy másik fontos eseményről, Magyarország Finnországnak nyújtott segítségéről tartott előadást. A téli háborúban az északi országok támogatásán kívül a magyarok által küldött önkéntes csapat volt a legnagyobb, amely a finnek segítségére érkezett. Hatalmas kerülőúton jutottak el odáig a magyarok, de megtették azért, hogy segítsenek. Hallhattunk továbbá arról is, hogy 1956-ban a finn diplomokban Magyarország számára gyűjtöttek perselypénzt. Ez az adomány azóta is a legnagyobb összeg, amit a finnek külföldre adományoztak.

Hogyan tudnak a hallgatók közelebb kerülni a finn kultúrához az egyetem falain belül?

A tanszék többféle programot szervez azért, hogy minél szélesebb körben ismert legyen a finn kultúra. Rendszeresen tartunk nyílt napokat, és vannak finn előkészítő kurzusaink, így bárki tanulhat finnül az egyetemen. Ha pedig valaki nagyon érdeklődik, van lehetőség alapszakon és mesterszakon is tanulni a nyelvet. Talán a századik évforduló alkalmából még több lehetősége volt mindenkinek közelebb kerülni a finn kultúrához. Sok helyen írtak róla, például tavasszal olvashattuk, hogy a norvégok egy hegycsúcsot szeretnének adományozni a finneknek, úgyhogy sok érdekességet megtudhattunk ebben az évben az országról.

A finn oktatási rendszerről is egyre többet olvashatunk Magyarországon, hiszen a statisztikák szerint a világon ott az egyik leghatékonyabb, és mégis a leginkább diákközpontú az oktatás. Szerinted milyen szemléletmódot lenne érdemes abból követni Magyarországon is?

Szerintem az lenne az egyik legfontosabb dolog, hogy megértsék az oktatásban résztvevők, hogy nem a jegy számít, hanem a valódi tudás. Sok diák szeretne ötöst kapni, és ez sokkal hangsúlyosabb, mint az, hogy mennyit tanult, és valóban mennyit is ér a tudása. Finnországban a jegyek nem annyira fontosak, sokkal inkább az számít, hogy tanuljanak és valódi ismereteket szerezzenek a tanulók.

Pálóczi Alexandra